

Argo *noter*

Nyhedsbrev fra Antropologforeningen
Nr. 30 / september 2001

Muligheden for at blive hørt i FN-systemet

I forbindelse med FN's konference i Durban (WCAR), som afholdes netop i disse dage, har Ellen Bangsbo gjort sig tanker om FN's buraukrati og NGO'ers mulighed for at blive hørt i FN-systemet.

Ellen Bangsbo har erfaringer med FN-systemet som repræsentant for KULU.

Af Ellen Bangsbo

I marts 2001 deltog jeg som repræsentant for en dansk NGO, Kvindernes U-landsudvalg (KULU), i FN's Kvindekommisjons 45. samling ved 'The Commission on the Status of Women' i New York, USA. Deltagelse i denne konference var min første direkte kontakt med FN bureaukratiet og indrømmet, ja - systemet er unægtelig tungt og meget langsomt arbejdende, men samtidig også meget spændende.

Forhandlinger i salen ved 'General Assembly' omkring konsensus for handlingsplan (Platform for Action) var langsomme og endda med sidespring, hvor enkelte lande fremførte (for teksten) temmelig irrelevante indlæg.

Hvad der dog forekom meget opmuntrende for en antropolog var, at der som diskussionsoplæg var inviteret oplægsholdere til at præsentere input på konferencens emner i dette tilfælde HIV/AIDS. Disse input var for nogle oplægsholderes vedkommende helt og aldeles baseret på et meget grundigt feltarbejde, og netop en sådan præsentation synes at imødekomme både en 'top-down' og 'bottom-up' indfaldsvinkel.

En anden positiv oplevelse ved systemet var, at vi som danske oplevede en stor imødekommenhed fra den danske regeringsdelegation, hvis morgenmøder vi som NGO-repræsentanter var velkom-

men til at deltage i. På disse morgenmøder blev vi inviteret til at fremføre vores synspunkter omkring kommisjonsmødet og handlingsplanen. Ikke alle NGO'er har dette tilbud.

Den danske vision

I en nylig rapport 'Partnership at the Leading Edge: A Danish Vision for Knowledge, Research and Development' udarbejdet på foranledning af det danske udenrigsministerium, påpeges vigtigheden af forskning. Forskning og de officielle kanalers brug af denne er af allerstørste vigtighed og skal have komplementære roller. Det fremhæves i rapporten, at nogle forskere mener at kunne fremføre interessante observationer, som officielle kanaler ikke er lydhøre overfor, idet disse observationer ikke kan spores i officielle dokumenter. Modsat kan politikere mene, at ikke alle forskningsresultater er relevante. I rapporten konkluderes det, at de personer, som tilhører den teoretiske verden, har tendens til at stille andre spørgsmål end de personer, som stiller dagsordenen i den politiske verden. Ikke blot forskere, men også NGO'er repræsenterer og besidder viden og førstehåndserfaringer inden for deres felt, og derved er en kontakt mellem regeringsdelegationer og NGO-

FN-konferencer er åbne for deltagelse af alle statsenheder, repræsentanter af regionale organisationer og regionale komiteer samt for NGO'er repræsenteret som observatører. Akkreditering for NGO-deltagelse i FN-konferencer skal godkendes ved 'The Economic and Social Council of the United Nations' (ECOSOC).

repræsentanter af stor betydning.

Procedurer ved konferencer

Hvordan er da muligheden for at blive hørt i et større internationalt forum?

Den internationale FN konference: 'World Conference Against Racism, Racial Discrimination, Xenophobia and Related Intolerance' (WCAR) finder sted i Durban, i den republikanske republik Sydafrika fra den 30. august til den 7. september 2001. For en konference som WCAR er det kun ca. 100 af de op mod 1000 repræsenterede NGO, som vil få mulighed for at tale direkte til 'General Assembly' plenum i salen.

I henhold til proceduren ved FN-konferencer er den tilladte taletid syv minutter for dignitarer, fem minutter for statsdelegerede og tre minutter for observatører (dvs. NGO'er). Oplæg skal være rettet mod den aktuelle konfer-

encetekst, og for at opnå større slagkraft opfordres NGO'er til at komme med fælles indlæg, som repræsenterer en fælles holdning.

For NGO'er indebærer en deltagelse i FN-konferencer muligheden for at påvirke og evaluere international handlingsplan 'Platform for Action', hvor man specifikt kan påpege eventuelle mangler og give nye og opdaterede input til denne. Det skal pointeres, at en NGO-ordlyd kun kan blive indskrevet i teksten til handlingsplanen (Platform of Action) gennem en regerings delegations tilslutning. Et samspil mellem NGO'er og regeringsdelegerede er derfor af stor betydning for begge parter, og i dette henseende er 'lobbyisme' med de officielle regeringer samt arbejdet med regerings delegerationer af allerstørste vigtighed.

Akkreditering til tibetanske NGO'er for første gang

WCAR arrangeres under kommissionen for menneskerettigheder og op mod 950 NGO'er er registreret til at deltage i WCAR. Blandt disse er to tibetanske NGO'er, som dermed skriver historie, idet det er første gang nogensinde, at tibetanske NGO har opnået ECOSOC akkreditering til deltagelse i en FN-konference.

De tibetanske NGO'er, som deltager i WCAR, er 'International Campaign for Tibet' (ICT) (grundlagt 1988) og 'Tibetan Centre for Human Rights and Democracy' (TCHRD) (grundlagt 1996). Godt nok var der ved FN's 4. Verdens-kvindekonference i Beijing i 1995 deltagelse af en "tibetansk" NGO, men denne NGO blev generelt ikke anerkendt af tibetanere, fordi det var en kinesisk NGO med hovedsæde i Beijing. Dog lykkedes det dengang for en gruppe tibetanske kvinder, ubesat af kinesiske myndigheder, at skaffe sig adgang til Verdens-kvindekonferencen ved at indskrive sig med ikke-kinesiske pas gennem andre vestlige NGO'er.

Tibet er underlagt Kina, som altså ikke anerkender 'International Campaign for Tibet' og 'Tibetan Centre for Human Rights and Democracy' eller i det hele taget nogen anden 'tibetansk' NGO med hovedsæde uden for Kina.

Både ICT og TCHRD har i mange år arbejdet på at henlede international opmærksomhed mod Kinas overtrædelse af menneskerettigheder i Tibet, og ikke uventet var Kina meget mod, at disse NGO'er fik akkreditering til deltagelse i WCAR. 'International Campaign for Tibet', som har hovedsæde i USA, opnåede ECOSOC accept for deltagelse i WCAR med 46 stemmer for og 37 imod ud af 112 stemmer. TCHRD blev støttet med 44 stemmer for og 37 imod en deltagelse i WCAR. Det lykkedes dog for Kina at få en anden kinesisk NGO 'Human Rights in China' (HRIC), som har hovedsæde i New York, afvist som NGO-deltager i WCAR.

I bedste NGO ånd er lederen af 'Human Rights in China' nu i stedet inviteret til at deltage i WCAR gennem 'International Campaign for Tibet'. Denne invitation fra ICT blev ikke fremført blot med det formål at finde en fælle for kritik af Kinas overtrædelse af menneskerettigheder, men derimod for at fremhæve, at alle NGO'er skal have ret til og mulighed for på internationalt plan at fremføre kritik af andre landes overtrædelse af vedtagne FN-konventioner. ICT fremhæver, at hvis stater kan blokere for en deltagelse af kritiske røster af dets styre, så vil et 'ægte' NGO fremmøde ved konference deltagelse ikke være mulig. Samtidig er også repræsentanter fra NGO'en 'Tibetan Women's Association' inviteret til at deltage i konferencen gennem TCHRD, idet begge disse NGO'er har hovedsæde i Dharamsala i Indien.

Uundgåeligt bureaukrati

Selvom FN systemet er utroligt langsomt og tungt arbejdende så er det et bureaukrati, som ikke kan undgås, fordi det i mange henseender er der, hvor kampen for internationale rettigheder udkæmpes.

Mon de tibetanske NGO'er vil blive inviteret til at deltage i den kinesiske delegations morgenmøder? Næppe. Modsat danske NGO'er står de tibetanske NGO'er på officielt politisk plan uden støtte fra egen regering.

For at kunne opnå, at kritiske synspunkter omkring racisme i Tibet indskrives i en WCAR handlingsplan, må de tibetanske NGO'er derfor forsøge at påvirke samt arbejde med andre end lige den kinesiske regering. Med officiel godkendelse til at repræsentere politiske synspunkter, der taler for det tibetanske folk, ved en FN konference, opfylder de tibetanske NGO'er til fulde betydningen af betegnelsen 'Non Government Organisation'.

Referencer:

WCAR konferencen:
www.unhchr.dk, www.un.org/WCAR
 TCHDR: www.tchrd.org
 ICT: www.savetibet.org
 TWA: www.tibetanwomen.org
 Rapporten 'Partnership at the Leading Edge' kan læses på www.um.dk

